

בפרשתנו מובאות ברכות וקללות שבמשנה תורה. חכמינו סידרו שקריאתם תחול בסמוך לראש השנה כדי שנזכה ש"תכלה שנה וקללותיה" (מגילה ל"א ע"ב). אנו נקראים להתבונן במשמעות הפסוקים ומתוך כך נתחזק ונפנים את ששמעו אוזננו, נזכה ל"תחל שנה וברכותיה".

עוד בטרם פרטה התורה את הברכות באריכות מופיעים י"ב

ארורים. (רשב"ם: כנגד י"ב שבטים) האקורד החותם הוא בפסוק (דברים כ"ז כו') "אָרוּר אֲשֶׁר לֹא יִקְיָם אֶת־דְּבַר הַתּוֹרָה־הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת אוֹתָם וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן". חז"ל לימדו אותנו שלפני כל ארור נאמר ברוך מקביל כגון לפני "ארור מכה רעהו בסתר" נאמר "ברוך אשר לא יכה את רעהו בסתר". (והמעין יראה כי הכאת רעהו דווקא בסתר חמורה בכך שאין המכה מגלה פניו ולוקח אחריות על חטאו/דיבורו הפוגע..)

הרש"ר הירש מבאר כי בכל הארורים שנאמרו עד כה הקללה חלה רק על העושה רעות באופן חיובי כגון "מכה רעהו בסתר" (שם). בניגוד לכך "ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת" (שם) מדבר על חיוב לעשות שני דברים: האחד הוא הכרה בתורה והשני הוא החזקת התורה. הברכה תשכון רק במקום שכל אדם עושה את שלו כדי להבטיח לתורה הנצחית גם תוקף נצחי וקיום עדי עד" (רשה"ר שם).

יש בזה תביעה ודרישה מחייבת. חובה להאמין בכל התורה כולה ללא סייג. וחובת השתדלות חיובית לדאוג לחיזוק התורה בכל מקום ועל ידי כל אדם. קיום עצמי שלי לא פותר אותי מהחזקת אחרים ומדאגה להביא אותם לכך שימלאו חובתם כראוי, לעודדם לשכנעם לדחוף ולקדם עשייה בלימוד ממש וגם בתמיכה כספית ורק אז נזכה להיות בכלל ברוך.

הרמב"ן הביא פירוש נוסף מהירושלמי "ואמרו על דרך אגדה, "זה החזן", שאינו מקים ספרי התורה להעמידן כתקנן שלא יפלו". ובאר שזה המגביה. ונראה א"כ שזהו ענין טכני, שכאשר מתעסקים בספר התורה יש לעשות זאת דרך כבוד, שיהיה מכובד כראוי לספר התורה, שכל הקשור אליו יהיה בהידור. כאנשי חינוך חשוב להכיר את הסברו של בעל ה"פנים יפות": "ולענ"ד נראה דהחזן היינו המלמד תינוקות, כענין שאמר בפ"ק דשבת [יא א] החזן רואה היכא התינוקות קוראין".

אם כל אדם מחויב לדאוג לאחרים שנתונים להשפעתו, מלמד התינוקות ביחס לתלמידיו על אחת כמה וכמה, הוא בעל השפעה מכרעת עליהם. הוא בונה עולמות ופועל בשורשי האילנות שעתידין לצמוח וכל סטייה וטעות יכולות לקבוע האם העשייה שתנבע מחינוכו תהיה ראויה וטובה או להיפך. הוא חייב לדקדק עם עצמו שאכן הוא מלמד נכון ושהתלמידים מבינים כפי שהוא התכוון ללמדם. חובתו לבחון ולהשגיח שכל תלמיד מבין ומפנים את הדברים כראוי. דוקא אנו האמונים על חינוך הדור הבא יכולים להתברך במשמעות המיוחדת של: ברוך אשר "יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם".

בימים אלה כאשר "קול דודי דופק" (שיר השירים ה' ב') הקריאה להכרה בתורה ולהחזקת התורה מזמינה אותנו לחשיבה נוספת ולהתחזקות בחשיבות שליחותו הגדולה בחינוך ילדי ישראל לתורה. נזכה להגדיל תורה ולאדירה בקרב תלמידנו ומתוך כך נזכה ל"תחל שנה וברכותיה".